

Република Северна Македонија
ОСНОВЕН СУД ГЕВГЕЛИЈА
СУ.бр.56/23
29.03.2023 година
Гевгелија

ГОДИШЕН АНТИКОРУПЦИСКИ ПЛАН НА ОСНОВЕН СУД ГЕВГЕЛИЈА

Основен суд Гевгелија почитувајќи ги начелата на законитост, ефикасност, ефективност, посебно ставајќи акцент на јакнење на интегритетот на вработените, нивната стручност и компетентност, важи за суд чиј приоритет е јавниот интерес. Истиот претставува мотив за создавање на неколку механизми за справување со корупцијата.

Основен суд Гевгелија како транспарентен суд има веб страна на која се презентираат тековните активности и постапки, со што секој граѓанин е во можност да биде информиран за остварување на неговите права, да учествува на јавни огласи, и повици, притоа почитувајќи ги законските норми, преку постоечки Комисии и во законски постапки да биде објективно избран.

Со оглед на ризиците кои се наметнуваат од областа на корупцијата, Основен суд Гевгелија треба да ги дефинира алатките и механизмите со кои ќе ги заштити внатрешните процеси и постапки. Во рамките на надлежноста и делокругот на работењето досега не се идентификувани некои состојби кои го отежнуваат функционирањето на судот.

Иако моделот на демократијата е доста присутен во нашата држава сепак постои опасност да се пробие корупцијата. Правна рамка за донесување на овој Годишен план е Планот за борба против корупцијата донесен од Владата на Република Северна Македонија, чиј приоритет е дејствувањето во секоја област на општественото живеење.

1. ДЕТЕКТИРАНИ РИЗИЦИ

Главен акцент во антикорупцискиот план е ставен на сите вработените во судот. Преку јакнењето на нивниот професионален и личен интегритет се очекува од нив да ги извршуваат професионално поставените задачи, согласно Законите, Судскиот деловник, прописите и интерните акти и со тоа да се спротистават на корупцијата. Сето ова треба да стане дел од секојдневната култура на однесување на сите вработени во судот.

2. ПРИЧИНИ, УСЛОВИ И ФАКТОРИ ЗА ОВОЗМОЖУВАЊЕ КОРУПЦИЈА

Теоретски, било кој од вработените во судот свесно ја злоупотребува службената положба и овластување за дадена, ветена, побарана или прифатена материјална или нематеријална или било каква друга придобивка за себе или некој друг тогаш станува збор за корупција.

Во досегашната пракса во судот слободно може да се каже дека сите вработени ги почитуваат начелата на законитост, интегритет и покажуваат одговорност на себе, што значи дека вработените може да препознаат и да се справат со можноста за пробивање на корупцијата во делокругот на своето работење.

3. ВОСПОСТАВУВАЊЕ НА АЛАТКИ И КОНТРОЛНИ МЕХАНИЗМИ ЗА НАДМИНУВАЊЕ НА ДЕТЕКТИРАНИТЕ РИЗИЧНИ ОБЛАСТИ

Корупцијата е забрането однесување која го загрозува владеењето на правото, па затоа е потребно сите вработени во судот да работа на нејзино спречување.

За да нема корупција во судот, тенденција на судот е да се воспостави механизам за брба против корупцијата, заради заштита на граѓаните и државата. Како механизми за надминување на постоечки ризични области Основен суд Гевгелија ги има:

- Почитување на Законите, Судскиот деловник и Прописите;
- Контрола на работењето од финансиски и правен аспект;
- Почитување на стручноста и компетентноста при селекција за вработување;
- Јакнење на свеста и едуцирање на вработените за можноста од корупција и
- Почитување на Етичкиот кодекс на судиите и судските службеници.

4. ЈАКНЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА ИНСТИТУЦИИТЕ СО ОСОБЕН АКЦЕНТ НА ЈАКНЕЊЕ НА ИНТЕГРИТЕТОТ НА ВРАБОТЕНИТЕ

Спротивставувањето со корупција во голема мера придонесува и интегритетот на вработените. Под интегритет се подразбира подготвеноста на поединецот да препознае и одлучно да се спротивстави во некоја незаконска, неморална или нечесна ситуација.

Под поимот „интегритет“ се подразбира и законито, независно, непристрасно, етичко, одговорно и транспарентно вршење на работи со кои вработените лица го чуваат својот углед и угледот на институцијата, а со тоа ќе се испрати порака дека корупцијата нема да остане несанкционирана.

5. НАВРЕМЕНО ПОСТАПУВАЊЕ ВО ВРСКА СО ОСТВАРУВАЊЕ НА ПОТРЕБНИТЕ УСЛУГИ КОН ПРАВНИТЕ И ФИЗИЧКИТЕ ЛИЦА

Основен суд Гевгелија важи за суд кој навремено одговара на доставените барања, успешно и навремено постапува при спроведување на постапките, притоа почитуваќи ги законските утврдените временски рокови.

Доколку не постои комплетно доставена документација за остварување на правата на граѓаните, судските службеници транспарентно и одговорно приоѓаат заради остварување на правата и интересите на граѓаните.

6. ПОЧИТУВАЊЕ НА ЗАКОНСКИТЕ ПРОПИСИ, КОДЕКСОТ ЗА ЕТИЧКО ОДНЕСУВАЊЕ НА СУДИИТЕ И КОДЕКСОТ НА СУДСКИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ

Правната рамка е основа за пренесување на минималните задолжителни стандарди и принципи на однесување на секој судски службеник.

Треба да постојат јасни правила со кои ќе се дефинираат етичките стандарди што ќе го раководат однесувањето на судските службеници во нивните контакти, пример во врска со условите за јавни набавки, обезбедување услуги од надвор или за вработување на судски службеници.

Зголемувањето на интеракцијата меѓу институциите налага поголемо внимание да им се посвети на вредностите на службата а од надворешните лица да се бара да ги почитуваат тие вредности.

7. ЗАЈАКНУВАЊЕ НА ДОВЕРБАТА НА ГРАЃАНИТЕ КОН ИНСТИТУЦИИТЕ И МОТИВИРАЊЕ ДА ПРИЈАВАТ КОРУПЦИЈА

Најзначајна алатка во намалувањето на борбата против корупцијата е мотивацијата на граѓаните да пријават корупција. Одлуката на граѓаните да се спротивстават на ситуација во која за да ги остварат нивните права се „принудени“ да ги „наградуваат“ службениците надвор од нивната службена должност е првиот чекор во овој процес. Неопходно е да постои доверба во институциите со оглед дека законите ги регулираат сите постапки активности и дејствија.

8. ЗАЈАКНАТА КОНТРОЛА И НАДЗОР НА ЈАВНИТЕ НАБАВКИ

Постапките за јавни набавки во целост се спроведуваат преку електронскиот систем за јавни набавки и истите се транспарентни, како и јавно достапни за јавноста.

Точно и прецизно да се врши планирање на постапките за јавни набавки и во законски утврден рок.

Професионална едукација на вработените преку одржување на обуки за надградба на знаењето, обуки за практична примена на Законот за јавни набавки и обуки за антикорупција.

9. ЗАЈАКНУВАЊЕ НА МЕЃУИНСТИТУЦИОНАЛНА СОРАБОТКА И СОРАБОТКА ВО БОРБАТА ПРОТИВ КОРУПЦИЈАТА ПРЕКУ ПЛАТФОРМАТА ИНТЕРОПЕРАБИЛНОСТ

Во Основниот суд Гевгелија се врши електронска размена на податоци меѓу државите органи, адвокати, извршители, нотари.

Сето тоа допринесува за извршување на нивните функции и може да допринесе за квалитетно работење, економичност и ефикасност.

10. ЈАКНЕЊЕ НА АЛАТКИТЕ ЗА ОТЧЕТНОСТ И ТРАНСПАРЕНТНОСТ НА МИНИСТЕРСТАВАТА, ОРГАНИТЕ НА ДРЖАВНАТА УПРАВА И СУДОВИТЕ

Основен суд Гевгелија согласно Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер во целост ги спроведува и применува сите алатки кои се предвидени со цел отчетност и транспарентност во работењето.

Еден од клучните аспекти во превенцијата и борбата против корупцијата е транспарентното и ефективното работење на институциите, особено од аспект на давањето услуги кон граѓаните.

ОСНОВЕН СУД ГЕВГЕЛИЈА
ПРЕТСЕДАТЕЛ
Марица Аврамчева Зафирова

